

تأثیر هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح

ج ۱.۱. بر امنیت و بازدارندگی

علی‌رضا نریمانی^۱*

مجید رجب‌پور^۲

چکیده:

هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی آحاد جامعه به‌ویژه نیروهای مسلح، یک چالشین مکمل برای به‌کارگیری توانمندی‌های بیشتر در حوزه‌های مختلف است، بطوریکه یکی از حوزه‌ها اثربخشی را ارتقاء می‌بخشد و آسیب‌پذیری حوزه‌های دیگر را جبران می‌نماید. در تحقیق انجام‌یافته ضمن استفاده از نوع تحقیق کاربردی، از روش تحقیق توصیفی بهره گرفته شده است؛ همچنین از روش‌های میدانی و کتابخانه‌ای با ملحوظ نظر قرار دادن ابزارهای مصاحبه با صاحب‌نظران، پرسشنامه و مطالعه اسناد و مدارک (مطالعه منابع) جهت جمع‌آوری و گردآوری اطلاعات استفاده شده است. اعتبار سؤالات پرسشنامه با استفاده از روش تنصیف (دو نیمه کردن)، عدد ۰/۹۲/ محاسبه گردید به‌طوری‌که این مطلب مبین آن است که سؤالات پرسشنامه از اعتبار بالایی برخوردار می‌باشند. تحقیق حاضر ضمن بررسی اثر هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح ج ۱.۱. بر امنیت ناشی از بازدارندگی، یک جامعه نمونه به تعداد ۳۶ نفر از جامعه آماری مد نظر قرار داده است. در نهایت طی انجام روش‌های تحلیل آمار توصیفی و استنباطی و آزمون فرض‌هایی که روی اطلاعات حاصل از جمع‌آوری داده‌ها انجام گرفته است، هر سه فرضیه تحقیق مورد تأیید قرار گرفته و بر اساس آراء موافق ۸۲/۸ درصد شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی، مشخص شد با احتمال ۹۵ درصد بیش از ۶۰ درصد خبرگان و صاحب‌نظران نیروهای مسلح اعم از ارتش و سپاه موافقت خود را مبنی بر تأثیر مثبت هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی اعلام نموده‌اند

واژگان کلیدی:

هم‌افزایی فراحوزه‌ای، فراسازمانی، طرح‌ریزی مشترک، فرماندهی مشترک، بازدارندگی

^۱ - عضو هیات علمی دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

^۲ - عضو هیات علمی دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

مقدمه

در ماه ژوئن سال ۲۰۰۰ میلادی، نیروهای نظامی آمریکا مجموعه‌ای از آزمایش‌های آینده‌پژوهانه، به نام عملیات سرنوشت‌ساز سریع را به پایان رساندند. این عملیات یک تدبیر مطلوب برای رسیدن به پیروزی سریع با حمله به انسجام توانایی رزمی دشمن است. عملیات سرنوشت‌ساز سریع از مزایای ناهمترازی در زمینه‌ی دانش، دقت و تحرک سود می‌جوید تا حداکثر تأثیر ناگهانی را بر توانایی و اراده دشمن برجای گذارد. این تدبیر، تلاشی برای خروج از قالب تنگ‌نظرانه جاری است که در نتیجه‌ی آن، تلاش‌های نظامی و غیرنظامی بر اساس منافع بوراکراتیک و سازمانی از یکدیگر تفکیک می‌شوند و جایگزین آن نوعی رویکرد جدید با استفاده از یک طرح نبرد ملی منفرد، منسجم، هماهنگ و هم‌زمان توصیه می‌شود (آرکین، ویلیام ام، ۲۰۰۱: ۱۲)

در ۲۰ مارس سال ۲۰۰۳ استفاده از شوک و بهت علیه عراق توسط آمریکا و متحدانش، به وسیله حمله‌ای بسیار محدود که برای به‌دست آوردن فرصت با حمله‌های هوایی وسیع و پی‌درپی در ساعات اولیه‌ی آن روز آغاز شد. آن حمله نوعی خاص از نبرد هوایی زیرکانه تلقی می‌شد که زیربنای آن یک دهه پیشرفت فناورانه و نوعی تفکر دکترینی نظامی جدید بود (کوک، نیک، ۲۰۰۳: ۲۰)

قبل از حادثه ۱۱ سپتامبر، بخش عمده تفکر پنتاگون در مورد آینده، پیش‌بینی تکرار جنگ سال ۱۹۹۱ علیه کشور عراق همراه با عملیات محدود نیروهای حافظ صلح بود. بعد از ۱۱ سپتامبر متفکران به گونه‌ای عمل می‌کنند که گویی نبرد با تروریسم وجه غالب جنگ‌های آینده خواهد بود. در عین حال کانون توجه نظامی آمریکا از اروپا به آسیا منتقل شده است. انقلاب در امور نظامی به‌عنوان یک پدیده، از قبل شناخته شده بود و اکنون طرفداران آن، این‌گونه استدلال می‌کنند که پیشرفت سریع فناوری‌های اطلاعات اعم از حسگرها، ارتباطات و فرآوری داده‌ها، یافتن سامانه‌های نظامی مانند پایگاه‌های نظامی، ناوهای هواپیمابر و تانک‌ها و تخریب آن‌ها را امکان‌پذیر خواهد نمود

(www.harvardmagazine.com/on-line/050218.html)

هدف جنگ‌های دیگر نابود کردن دشمن نیست بلکه کسب نتایج راهبردی است، هیچ کشوری نیاز یا تمایل به اشغال سرزمین ملتی دیگر، تصاحب منابع یا حکومت بر مردم آن سرزمین را ندارد (کورل، جانتی، ۲۰۰۱: ۱۴۳)

کانون توجه راهبرد آمریکا، ممانعت از ظهور قدرت‌های متخاصمی است که می‌خواهند او را به چالش بکشاند. مقابله با این قدرت‌ها در صورت لزوم از راه جنگ و در صورت امکان از ایجاد همگون‌سازی فرهنگی در سراسر جهان انجام خواهد شد. بنابراین یکی از مباحث اصلی مورد توجه راهبردشناس‌ها، بازدارندگی است. اقدامات و فعالیت‌هایی که به وسیله یک دولت یا گروهی از دولت‌ها انجام می‌پذیرد، به منظور بازداشتن سایر دولت‌ها از تعقیب سیاست‌هایی که خوشایند و دلخواه دولت یا دولت‌های بازدارنده نیست. این راهبرد مستلزم طرح‌ریزی مجازات و تهدید به اعمال آن است و یا متقاعد کردن دیگران به این که اگر دست به پیش‌دستی در حمله نظامی بزنند بهایی که بابت عملشان خواهند پرداخت سنگین‌تر از دستاوردها خواهد بود. ابزار مختلفی در اختیار دولت‌ها قرار دارد که با توسل به آن‌ها سیاست‌های بازدارندگی را تعقیب می‌کنند، یکی از این ابزارها افزایش توانایی‌های نیروهای نظامی است (پلینو و آلتون، ۱۳۷۵: ۲۳۷).

امنیت یکی از شاخصه‌های کیفی زندگی در کشورها بوده و نیاز به امنیت ناشی از بازدارندگی، همواره از بنیادی‌ترین نیازهای جوامع بشری بوده و هست. آرامش، رشد، شکوفایی جوامع انسان، توسعه همه‌جانبه کشورها و بروز همه‌ی استعدادها و خلاقیت‌ها و همچنین نیل به همه‌ی کمالات جامعه انسانی در سایه امنیت حاصل می‌گردد. یکی از راه‌های دسترسی به امنیت ناشی از بازدارندگی، هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی آحاد جامعه به‌ویژه نیروهای مسلح به منظور رسیدن به هدفی معین به صورت یکپارچگی با ایجاد وحدت تلاش و هماهنگی کامل و ارتقاء تعاملات کاری و عملیاتی است. وحدت تلاش مستلزم ایجاد وحدت فرماندهی است که برای رسیدن به این منظور تشکیل سازمان‌های فرماندهی مختلف پیش‌بینی شده که از طریق یک ستاد مناسب عملی می‌گردد (دافوس آجا، ۱۳۷۱: ۳)

هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی یک جانشین مکمل برای به‌کارگیری توانمندی‌های بیشتر در حوزه‌ها و سازمان‌های مختلف است، به طوری که یکی از حوزه‌ها و سازمان‌ها اثربخشی را ارتقاء می‌بخشد و آسیب‌پذیری حوزه‌ها و سازمان‌های دیگر را جبران می‌نماید. هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی آحاد جامعه به‌ویژه نیروهای مسلح کشور حاصل دسترسی به عملیات مشترک فراسازمانی آن نیروها بوده و دسترسی به عملیات مشترک فراسازمانی، توانایی طرح‌ریزی نیروهای نظامی در یک منطقه عملیاتی با آزادی عمل کافی

جهت به انجام رساندن مأموریت است. اینکه چگونه نیروهای مشترک فراسازمانی در مواجهه با تنوعی از دشمنان بالقوه تحت شرایط گوناگون به عملیات مشترک فراسازمانی برسند یک مسئله اساسی است

دسترسی به عملیات مشترک فراسازمانی به خودی خود وجود ندارد. بلکه در خدمت اهداف استراتژیک کشور می‌باشد و برای اطمینان از مدیریت بحران و جلوگیری از جنگ و یا ورود به صحنه عملیات مشترک فراسازمانی با نیت شکست دشمن و تسلط کامل با آن به وجود می‌آید. از این رو تحقیق حاضر به بررسی اثر هم‌افزایی فراهوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت و بازدارندگی می‌پردازد. مسأله اصلی در این تحقیق بررسی اثر هم‌افزایی فراهوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی است. در تشریح این مسأله چنین عنوان می‌شود که راه‌های متفاوتی جهت نیل به بازدارندگی و امنیت وجود دارد، یکی از آن راه‌ها، هم‌افزایی فراهوزه‌ای و فراسازمانی آحاد جامعه به‌ویژه نیروهای مسلح به‌منظور رسیدن به قدرت دفاعی برتر از طریق یکپارچگی و ایجاد وحدت تلاش برای دستیابی به هدفی معین است. در بحث بازدارندگی و دفاع امروزه اتکای متقابل نیروهای مسلح به یکدیگر چنان است که حداکثر هماهنگی و تعامل را بین آن‌ها طلب کرده و در به وجود آوردن وحدت تلاش سهم مهمی را عهده‌دار خواهند بود. بر همین اساس دغدغه محقق در این تحقیق پرداختن به بررسی اثر هم‌افزایی فراهوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت می‌باشد، لذا به این منظور امنیت ناشی از بازدارندگی را به‌عنوان متغیر تابع و هم‌افزایی فراهوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح به‌عنوان متغیر مستقل کلان در نظر گرفته شده است. متغیر مستقل کلان نیز تحت تأثیر سه متغیر مستقل جزء قرار دارد که عبارتند از: طرح‌ریزی مشترک فراهوزه‌ای و فراسازمانی، فرماندهی مشترک فراهوزه‌ای و فراسازمانی و ستاد مشترک فراهوزه‌ای و فراسازمانی.

ادبیات تحقیق

پیشرفت سریع تکنولوژی در جهان امروز، دسترسی و بهره‌گیری انسان از سطوح مختلف زمین، هوا، دریا و فضا را تسهیل نموده است. طراحان و متخصصان نظامی نیز بهره‌گیری از این سطوح را مد نظر قرار داده و پا را از سطح زمین فراتر گذاشته، سطوح، ابعاد مختلف، محیط‌های متفاوت و نیز نیروهای تخصصی اعم از نیروهای زمینی، هوایی، دریایی و فضایی

را به وجود آورده‌اند که این امر استفاده حداکثری از توان رزمی نیروهای مختلف در یک عملیات مشترک را ایجاب می‌نماید

اتکای متقابل نیروهای نظامی به یکدیگر چنان است که پشتیبانی، هماهنگی، تعامل و وحدت تلاش را بین آن‌ها ایجاب می‌نماید. از این رو نیروهای مشترکی که به خوبی سازمان یافته و به شایستگی انجام وظیفه نمایند در به وجود آوردن وحدت تلاش سهم مهمی را عهده‌دار خواهند بود. عملیات مشترک و ارتقاء توان رزمی مشترک نیروهای متفاوت، احتمال پیروزی را به طور تصاعدی افزون نموده و این‌گونه عملیات به‌عنوان کاربردی‌ترین و مؤثرترین روش عملیات در اغلب جنگ‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد که در آن برای کسب موفقیت، از توان عملیاتی و ظرفیت سایر نیروها نیز استفاده می‌شود.

یک عملیات مشترک از سلسله عملیات‌های کوچک و بزرگ نیروهای مختلف تشکیل شده که در یک منطقه جغرافیایی خاصی انجام می‌شود. نتایج نهایی این عملیات‌ها رسیدن به هدف مشترکی است که در مأموریت و طرح‌ریزی اولیه مبتنی بر آن عنوان می‌شود. از طرفی سطوح سه‌گانه جنگ (راهبردی، عملیاتی و تاکتیکی) به درک پیوند میان اهداف راهبردی ملی و اقدامات تاکتیکی کمک می‌کند. این سطوح به فرماندهان کمک می‌کند تا یک ترتیب منطقی از عملیات، واگذاری منابع و تعیین وظایف را به فرماندهی‌های تابعه تجسم نمایند اما فرماندهان در هر سطحی باید به این نکته توجه داشته باشند که در جهان حقیقی، با وجود ارتباطات بی‌درنگ، هر اقدام منفردی می‌تواند در همه سطوح جنگ تأثیر گذار باشد (نریمانی، ۱۳۹۴: ۷). در این رابطه تدابیر و سیاست‌های کلان تعیین شده از سوی فرماندهی کل قوا از اهمیت اساسی برخوردار بوده و طرح‌ریزی راهبردی صحنه نبرد را آسان می‌کند. فرماندهی‌های تام‌الاختیار معمولاً در مباحث راهبردی با مقام معظم رهبری، ستاد فرماندهی کل قوا، وزارت دفاع، احیاناً کشورهای هم‌پیمان و ائتلاف شرکت می‌کنند. بنابراین راهبرد فرماندهی تام‌الاختیار عنصری است که مرتبط با راهبرد ملی و اقدامات عملیاتی صحنه نبرد است.

راهبرد نظامی از راهبرد و سیاست ملی منتج می‌شود و به وسیله دکترین شکل گرفته، چارچوبی برای هدایت عملیات فراهم می‌آورد. مرکز ثقل این راهبرد بر طراحی و هدایت عملیات با استفاده از هنر جنگ و سطوح عملیاتی استوار است؛ در این رابطه تفکر خلاق

فرماندهان و ستاد آنها و نیز مهارت، دانش و تجربه آنان برای طراحی راهبردها، نبردها و عملیات کلان و سازماندهی و به کارگیری نیروهای نظامی پشتیبانی می‌شود. (همان: ۱۳).

فرماندهان نیروهای مشترک و فرماندهان عناصر به منظور تعیین زمان، مکان و علت به کارگیری نیروهای عمده و تأثیرگذاری بر استقرار دشمن پیش از آغاز نبرد، از هنر جنگ استفاده می‌کنند. برای دستیابی به اهداف راهبردی و عملیاتی، با استفاده از هنر جنگ باید بر گسترش نیروها، ورود یا خروج (عقب‌نشینی) به نبرد و ترتیب نیرو و عملیات کلان حاکمیت نمود. یک درگیری معمولاً اقدامی کوتاه مدت بین دو نیروی درگیر است. یک نبرد شامل مجموعه‌ای از درگیری‌ها است. نبردها نوعاً طولانی هستند؛ زیرا درگیر با نیروهای بزرگ‌تری همچون ناوگان‌ها، نیروهای زمینی و نیروهای هوایی است و معمولاً تاکتیک‌های مختلفی را برای دستیابی به اهداف نظامی خود به کار می‌گیرند. تاکتیک‌ها در واقع به کارگیری و ترتیب نیروها نسبت به یکدیگر هستند.

طرح‌ریزی مشترک

فرآیند طرح‌ریزی مشترک یک روش ستادی مشترک هماهنگ شده است که، یک فرمانده مشترک به منظور تعیین بهترین شیوه انجام وظایف و هدایت لازم برای انجام مأموریت خود به کار می‌گیرد. هدف از طرح‌ریزی مشترک تهیه طرح‌هایی برای اجرای همزمان عملیات مشترک نظامی آینده توسط عناصر دو یا چند نیرو است. طرح‌ریزی مشترک راهنمایی است که عمل به آن موجب اجرای مأموریت یا وظایف محوله می‌گردد. طرح‌ریزی در نیروهای مشترک مستلزم رعایت دو اصل است

الف) طرح‌ریزی مشترک در قرارگاه‌های مختلف باید به موازات هم و به صورت همزمان انجام شود.

ب) طرح مشترک تهیه شده باید از قابلیت انعطاف لازم برخوردار باشد.

فرماندهی مشترک

فرماندهی اختیاری است که به یک فرد از نیروهای مسلح جهت هدایت، هماهنگی و کنترل نیروهای نظامی داده می‌شود. یگان، سازمان یا منطقه‌ای است که تحت امر یک فرد نظامی قرار داشته باشد. بنابراین فرماندهی از دو بُعد اختیارات و سازمان باید مد نظر قرار گیرد. اختیار در امر فرماندهی باعث ایجاد کنترل لازم بر اجرای مأموریت می‌گردد. فرمانده با داشتن اختیار می‌تواند از عهده مسئولیت خود برآید. در تعریف فرماندهی مشترک چنین

بیان گردیده است که نوعی فرماندهی است با مأموریت کلی، وسیع و مداوم که از عناصر عمده دو یا چند نیروی مسلح، تحت امر یک فرمانده واحد تشکیل می‌گردد. این فرماندهی با پیشنهاد فرمانده کل ارتش و فرمان فرمانده کل قوا تشکیل می‌گردد. هنگامی که یک یا هر دو معیار زیر در هر وضعیتی ضرورت یابد، تشکیل فرماندهی مشترک به‌منظور برقراری وحدت تلاش اجتناب‌ناپذیر خواهد بود:

الف) یک مأموریت کلی و مداوم که اجرای آن مستلزم شرکت یگان‌های قابل ملاحظه از دو یا چند نیرو بوده و لزوم هدایت راهبردی متحدی را ایجاب نماید.

ب) ترکیبی نیروها در یگان‌های قابل ملاحظه دو یا چند نیرو درگیر آن شوند. یک عملیات در مقیاس وسیع که لازمه آن اجرای کنترل قطعی و مسلم بر اجرای عملیات تاکتیکی یک نیروی بزرگ باشد. فرماندهی مشترک ممکن است بر مبنای منطقه یا وظیفه تشکیل شود. فرمانده فرماندهی مشترک مجاز به اعمال فرماندهی عملیاتی بر عناصر واگذاری خواهد بود. در این صورت وظایف راهبردی و عملیاتی وی به اجرا گذاشته خواهد شد. در امور آماد و پشتیبانی، فرمانده فرماندهی مشترک اختیار هدایت دارد.

ستاد مشترک

فرمانده فرماندهی مشترک یک ستاد مشترک دارد. این ستاد از اعضای نیروهایی که عناصری را در فرماندهی مشترک دارند، تشکیل می‌شود. این اعضا در مشاغل کلیدی آن ستاد گمارده می‌شوند. بنابراین ستاد مشترک، ستاد فرمانده یک فرماندهی مشترک یا گروه رزمی مشترک است که شامل اعضای از نیروهای مسلح تشکیل دهنده آن نیرو است. این اعضا به ترتیبی باید تعیین و مأمور گردند که فرمانده از درک تاکتیک‌ها، تکنیک‌ها، توانایی‌ها، نیازمندی‌ها و محدودیت‌های عناصر متشکله اطمینان حاصل نماید. مشاغل ستادی باید به‌نحوی تقسیم شوند که نمایندگی و نفوذ هر کدام از نیروهای شرکت‌کننده، به‌طور کلی، بیان‌گر ترکیب آن در کل نیروی مشترک باشد. هر فرد که به‌منظور خدمت در یک ستاد مشترک مأمور می‌شود، در مقابل فرماندهی نیروی مشترک مسئول خواهد بود. فرمانده نیروی مشترک باید اطمینان یابد که پیشنهادات هر یک از اعضای ستاد مشترک مورد ملاحظه قرار می‌گیرد. فرمانده باید صراحتاً مقرر کند که هر یک از اعضای ستاد او تا چه درجه‌ای حق استفاده از اختیارات، به‌نام فرمانده، را در اقدامات خود خواهد داشت. کلیه اعضای ستاد باید از خط مشی‌های فرمانده خود آگاهی کامل داشته باشند. دستورات و

دستورالعمل‌های صادره از فرماندهی رده بالاتر به فرماندهی‌های تابعه، باید به نام فرمانده فرماندهی بالاتر به فرماندهی بلاواسطه زیردست باشد. از صدور دستور به عناصر زیر مجموعه یک فرماندهی زیر دست باید خودداری شود. بسیار مهم است که هر یک از قسمت‌های ستاد مشترک دائماً اقدامات و طرح‌ریزی‌های خود را با سایر قسمت‌های ستاد مربوطه هماهنگ نموده و آن‌ها را، به‌طور مداوم، از اقدام در حال اجرا و پیشرفت‌های حاصله آگاه نمایند. یک ستاد مشترک باید از لحاظ تعداد، تجربه، تاثیر مقام و درجه اعضای متشکله از نیروهای مسلح مربوطه، با توجه به ترکیب نیروها و مشخصات عملیات، تعادل منطقی داشته باشد، به‌طوری که بتوان اطمینان حاصل نمود که فرمانده به‌خوبی تاکتیک‌ها، تکنیک‌ها، مقدرات، نیازمندی‌ها و محدودیت‌های هر یک از عناصر متشکله نیروی مشترک را درک می‌نماید (همان: ۲۷).

از آنجایی که فرماندهان عناصر تابعه دارای بعضی مسئولیت‌های مربوط به نیروی اصلی خود نیز می‌باشند، با این حال، امور بخش‌های ستاد مشترک، به ویژه بخش‌های ستاد تخصصی، باید محدود به وظایفی گردد که فرمانده نیروی مشترک در مورد آن‌ها مسئولیت داشته یا در جهت به‌دست آوردن یک وحدت تلاش نظارت کلی داشته باشد. پرسنل یک ستاد مشترک، با توجه به تکالیفی که انجام می‌دهند، باید به حداقل ممکن تقلیل یابند. برای آن که ستاد بتواند امور مربوطه را به‌طور صحیح و مرتب انجام داده و نظریات و خط‌مشی‌های فرمانده کاملاً رعایت شود، بهتر است پرسنل تشکیل دهنده یک ستاد مشترک، برای مدت نسبتاً طولانی تعیین گردند. تا بدین وسیله تجربیات لازم را کسب نموده و مورد بهره‌برداری قرار دهند. مقامی که یک فرماندهی مشترک یا یک گروه رزمی مشترک را تشکیل می‌دهد، باید پیش‌بینی‌های لازم را، از نظر تامین پرسنل کافی برای ستاد فرمانده به‌عمل آورد

سؤال تحقیق

- ۱) هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح ج. ا.ا. بر امنیت ناشی از بازدارندگی چه تأثیری دارد؟
- ۲) طرح‌ریزی مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح ج. ا.ا. بر امنیت ناشی از بازدارندگی چه تأثیری دارد؟
- ۳) فرماندهی مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح ج. ا.ا. بر امنیت ناشی از بازدارندگی چه تأثیری دارد؟

۴) ستاد مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح ج.ا. بر امنیت ناشی از بازدارندگی چه تأثیری دارد؟

فرضیه‌های تحقیق

محقق به منظور اثبات ادعای خود در بیان کردن موضوع تحقیق، اقدام به ساخت سه فرضیه زیر نموده و قصد دارد بر اساس نتایج حاصل از آمار توصیفی و استنباطی و آزمون فرض به نتایج قابل قبول برسد.

فرضیه اول: به نظر می‌رسد طرح‌ریزی مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد.

فرضیه دوم: به نظر می‌رسد فرماندهی مشترک فراحوزه‌ایی و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد.

فرضیه سوم: به نظر می‌رسد ستاد مشترک فراحوزه‌ایی و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد.

جامعه آماری و جامعه نمونه

جامعه آماری که موضوع این تحقیق در خصوص آن‌ها به‌عنوان یک خصوصیت مشترک مورد بررسی، ارزیابی، تجزیه و تحلیل و نتیجه‌گیری قرار گرفته است. عبارت است از مجموعه خبرگان و صاحب‌نظران نیروهای مسلح اعم از ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و که در زمینه عملیات مشترک از علم و تجربه لازم برخوردار و دارای مدارج علمی مرتبط می‌باشند؛ نظر به این‌که حجم جامعه آماری برابر با ۴۰ نفر می‌باشد؛ لذا با استفاده از جدول استاندارد کرچسی و مورگان حجم جامعه نمونه برابر ۳۶ نفر در نظر گرفته شده است.

شیوه انجام تحقیق

در تحقیق انجام‌یافته ضمن استفاده از نوع تحقیق کاربردی، از روش تحقیق توصیفی بهره گرفته شده است؛ همچنین از روش‌های میدانی و کتابخانه‌ای با ملحوظ نظر قرار دادن ابزارهای مصاحبه با صاحب‌نظران، پرسشنامه و مطالعه اسناد و مدارک (مطالعه منابع) جهت جمع‌آوری و گردآوری اطلاعات استفاده شده است. اعتبار سؤالات پرسشنامه با استفاده از

روش تنصیف (دو نیمه کردن)، عدد ۹۲٪ محاسبه گردید به طوری که این مطلب مبین آن است که سؤالات پرسشنامه از اعتبار بالایی برخوردار می‌باشند.

شیوه انجام این تحقیق، بعد از مطالعه منابع، استفاده از روش پرسش و پاسخ بوده و بر این اساس اقدام به تنظیم پرسشنامه به عنوان ابزار جمع‌آوری اطلاعات نموده تا امکان استفاده از داده‌ها و نتایج استخراج شده از آن در روش‌ها و فنون آماری فراهم گردد. در بیان هدف عام پرسشنامه چنین عنوان می‌شود که مجموعه پانزده سؤال کاملاً موضوع اصلی و عنوان تحقیق که عبارت است از "بررسی تأثیر هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی" را پوشش می‌دهد.

اهداف خاص پرسشنامه مشتمل بر پانزده سؤال است که در سه گروه پنج سؤالی تنظیم شده و هر گروه از سؤالات یکی از فرضیه‌های سه‌گانه را مورد بررسی قرار می‌دهد. بدین ترتیب که فرضیه اول با ترکیب نتایج حاصل از نظرسنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۱، ۲، ۷، ۱۳، ۱۵ و تعیین میانگین آن‌ها مورد بررسی قرار گرفته و فرضیه دوم با ترکیب نتایج حاصل از نظرسنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۵، ۶، ۹، ۱۱، ۱۴ و تعیین میانگین آن‌ها مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته و فرضیه سوم با ترکیب نتایج حاصل از نظرسنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۳، ۴، ۸، ۱۰، ۱۲ و تعیین میانگین آن‌ها مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته است.

تجزیه و تحلیل آماری

آمار توصیفی پژوهش حاضر شامل دو جدول اطلاعات آمار توصیفی از قبیل پارامترهای مرکزی و پارامترهای پراکندگی بیان شده و اطلاعات فراوانی نسبی و درصد‌های مربوطه آورده شده است. اطلاعات آمار توصیفی از طریق جمع‌آوری داده‌ها به روش نمونه‌گیری از جامعه آماری منتخب حاصل شده که این داده‌ها مستقیماً از پاسخ سؤالات پانزده‌گانه موجود در پرسشنامه که ۳۶ عدد آن بین تعداد ۳۶ پاسخ‌دهنده توزیع شده و همگی آنها به تمامی سؤالات پاسخ داده‌اند، استخراج گردیده است.

تشریح کامل نتایج حاصل از پرسشنامه در ارتباط با بررسی ویژگی‌های مربوطه به نتایج نظرسنجی در مورد بررسی اثر هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی (موضوع تحقیق) در جدول شماره (۲)، آورده شده است.

جدول شماره ۲: نتایج نظرسنجی در مورد موضوع تحقیق (N = 36)

ردیف	بسیار موافقم		موافقم		نه موافقم/ نه مخالفم		مخالفم		بسیار مخالفم
	تعداد	٪	تعداد	٪	تعداد	٪	تعداد	٪	
۱	۲۳	٪۶۳/۸	۱۲	٪۳۳/۳	۰	۰	۱	٪۲/۷	۰
۲	۴	٪۱۱/۱	۲۷	٪۷۵	۵	٪۱۳/۸	۰	۰	۰
۳	۲۳	٪۶۳/۸	۱۳	٪۳۶/۱	۰	۰	۰	۰	۰
۴	۱	٪۲/۷	۲۴	٪۶۶/۶	۵	٪۱۳/۸	۲	٪۵/۵	۴
۵	۱۸	٪۵۰	۱۶	٪۴۴/۴	۰	۰	۲	٪۵/۵	۰
۶	۲۱	٪۵۸/۳	۱۵	٪۴۱/۴	۰	۰	۰	۰	۰
۷	۵	٪۱۳/۸	۲۱	٪۵۸/۳	۷	٪۱۹/۴	۲	٪۵/۵	۱
۸	۲۳	٪۶۳/۸	۱۱	٪۳۰/۵	۲	٪۵/۵	۰	۰	۰
۹	۱۹	٪۵۲/۷	۱۳	٪۳۶/۱	۰	۰	۴	٪۱۱/۱	۰
۱۰	۵	٪۱۳/۸	۱۰	٪۲۷/۷	۱۰	٪۲۷/۷	۱۰	٪۲۷/۷	۱
۱۱	۹	٪۲۵	۲۱	٪۵۸/۳	۲	٪۵/۵	۳	٪۸/۳	۱
۱۲	۱۴	٪۳۸/۸	۱۵	٪۴۱/۴	۳	٪۸/۳	۱	٪۲/۷	۳
۱۳	۱۴	٪۳۸/۸	۷	٪۱۹/۴	۵	٪۱۳/۸	۳	٪۸/۳	۷
۱۴	۹	٪۲۵	۲۰	٪۵۵/۵	۲	٪۵/۵	۳	٪۸/۳	۲
۱۵	۱۸	٪۵۰	۱۷	٪۴۷/۲	۱	٪۲/۷	۰	۰	۰
میانگین	۱۳/۲	٪۳۸/۶	۱۶/۲	٪۴۴/۳	۲/۱	٪۷/۲	۲/۱	٪۵/۲	۱/۲

در جدول شماره ۲ نتایج کلی حاصل از نظرسنجی در ارتباط با اصل موضوع تحقیق که عبارت است از: "بررسی تأثیر هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی" آورده شده است که شامل پاسخ کلیه سؤالات می‌باشد و در هر سؤال پنج وضعیت؛ "بسیار موافقم، موافقم، نه موافقم نه مخالفم، مخالفم، بسیار مخالفم" به منظور آزادی عمل بیشتر پاسخ دهنده و نیز ارائه نظر نزدیک‌تر به واقعیت، منظور شده و برای هر وضعیت در هر سؤال تعداد مشاهدات و درصد آن‌ها محاسبه، سپس مجموع سطری آن‌ها از

نظر تعداد به ۳۶ و از نظر درصد به ۱۰۰٪ ختم می‌شود. حال برای اینکه مجموع نظرات کلیه افراد پاسخ‌گو در مورد کلیه سؤالات در آمارهای توصیفی مربوطه و نیز آزمون فرض لحاظ شود اقدام به محاسبه میانگین تعداد مشاهدات و درصدهای مربوطه به هر وضعیت کرده‌ایم که در آخرین سطر از جدول مقادیر آن مکتوب شده است.

نتایج موضوع تحقیق یعنی نتایج نظرسنجی در مورد اثر هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی است و در جدول شماره ۲ آورده شده است فرضیه اول: "به نظر می‌رسد طرح‌ریزی مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد"، با ترکیب نتایج حاصل از نظرسنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۱، ۲، ۷، ۱۳، ۱۵ و تعیین میانگین آن‌ها مورد بررسی قرار گرفته است که شرح آن در جدول شماره (۳) آمده است.

جدول شماره ۳: نتایج نظرسنجی در ارتباط با فرضیه یک (N = 36)

سؤال	بسیار موافقم		موافقم		نه موافقم / نه مخالفم		مخالفم		بسیار مخالفم	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱	۲۳	۶۳/۱	۱۲	۳۳/۳	۰	۰	۱	۲/۷	۰	۰
۲	۴	۱۱/۱	۲۷	۷۵	۵	۱۳/۱	۰	۰	۰	۰
۷	۵	۱۳/۱	۲۱	۵۸/۳	۷	۱۹/۴	۲	۵/۵	۱	۲/۷
۱۳	۱۴	۳۸/۱	۷	۱۹/۴	۵	۱۳/۱	۳	۸/۳	۷	۱۹/۴
۱۵	۱۸	۵۰	۱۷	۴۷/۲	۱	۲/۷	۰	۰	۰	۰
میانگین	۱۳/۱	۳۵/۰	۱۶/۱	۴۶/۴	۳/۰	۹/۴	۱/۳	۳/۰	۱/۶	۴/۴

در جدول شماره ۳ نتایج کلی حاصل از نظرسنجی در ارتباط با موضوع فرضیه اول "به نظر می‌رسد طرح‌ریزی مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد"، آورده شده است و همه ویژگی‌های جدول شماره یک نیز در آن صادق است با این تفاوت که به دلیل وابستگی و همبستگی نتایج، سؤالات شماره ۱، ۲، ۷، ۱۳، ۱۵ پرسشنامه با یکدیگر تلفیق شده و از میانگین مشاهدات و درصدهای مربوط به آن‌ها در تهیه آمار توصیفی و آزمون فرض استفاده شده است که در آخرین سطر از جدول، مقادیر آن درج گردیده است.

نتایج فرضیه یکم تحقیق که نتایج نظرسنجی در ارتباط با تأثیر طرح‌ریزی مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی است و در جدول شماره ۳ آورده شده است.

شاخص‌های میانی و پراکندگی مرتبط با فرضیه اول که از اطلاعات جمع‌آوری شده حاصل گردیده‌اند اعم از انحراف میانگین از استاندارد، میانه، نما، انحراف معیار، واریانس، دامنه و چولگی در جدول آماری شماره ۴ به روشنی بیان شده است.

جدول شماره ۴: جدول آمار مربوط به فرضیه اول

تعداد سؤالات	۵
میانگین	۷/۲۰۰
انحراف میانگین از استاندارد	۳/۱۹۲۵
میانه	۳/۶۰۰
نما	۱/۲۰
انحراف معیار	۷/۱۳۸۶
واریانس	۵۰/۹۶۰۰
چولگی	۰/۷۱۳
انحراف چولگی از استاندارد	۰/۹۱۳
برجستگی	-۲/۲۶۰
انحراف برجستگی از استاندارد	۲/۰۰۰
دامنه	۱۵/۶۰
حداقل	۱/۲۰
حداکثر	۱۶/۸۰
جمع	۳۶/۰۰

فرضیه دوم: "به نظر می‌رسد فرماندهی مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد"، با ترکیب نتایج حاصل از نظر سنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۵، ۶، ۹، ۱۱، ۱۴ و تعیین میانگین آن‌ها مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته است که شرح آن‌ها در جدول شماره ۵ آمده است.

جدول شماره ۵) نتایج نظرسنجی در ارتباط با فرضیه دوم (N = 36)

سؤال	بسیار موافقم		موافقم		نه موافقم / نه مخالفم		مخالفم		به سیر مخالفم	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۵	۱۸	۵۰٪	۱۶	۴۴/۴٪	۰	۰٪	۲	۵/۵٪	۰	۰٪
۶	۲۱	۵۸/۳٪	۱۵	۴۱/۴٪	۰	۰٪	۰	۰٪	۰	۰٪
۹	۱۹	۵۲/۷٪	۱۳	۳۶/۱٪	۰	۰٪	۴	۱۱/۱٪	۰	۰٪
۱۱	۹	۲۵٪	۲۱	۵۸/۳٪	۲	۵/۵٪	۳	۸/۳٪	۱	۲/۷٪
۱۴	۹	۲۵٪	۲۰	۵۵/۵٪	۲	۵/۵٪	۳	۸/۳٪	۲	۵/۵٪
میانگین	۱۵/۲۰	۴۲/۲۰٪	۱۷/۰۰	۴۷/۱۴٪	۰/۱۸	۲/۲۰٪	۲/۴۰	۶/۶۴٪	۰/۱۶	۱/۶۴٪

در جدول شماره ۵ نتایج کلی حاصل از نظرسنجی در ارتباط با موضوع فرضیه دوم "به نظر می‌رسد فرماندهی مشترک فراهوزه‌ایی و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد"، آورده شده است و همه ویژگی‌های جدول شماره ۱ نیز در آن صادق است؛ با این تفاوت که به دلیل وابستگی و همبستگی نتایج، سؤالات شماره ۵، ۶، ۹، ۱۱، ۱۴ پرسشنامه با یکدیگر تلفیق شده و از میانگین مشاهدات و درصد‌های مربوط به آن در تهیه آمار توصیفی و آزمون فرض استفاده شده است که در آخرین سطر از جدول، مقادیر آن درج گردیده است.

نتایج فرضیه دوم تحقیق که نتایج نظرسنجی در ارتباط با تأثیر فرماندهی مشترک فراهوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی است و در جدول ۵ آورده شده است توسط نمودار دایره‌ای شماره ۳ زیر توصیف و نمایش داده می‌شود.

شاخص‌های میانی و پراکندگی مرتبط با فرضیه دوم که از اطلاعات جمع‌آوری شده حاصل گردیده‌اند اعم از انحراف میانگین از استاندارد، میانه، نما، انحراف معیار، واریانس، دامنه و چولگی در جدول آماری ۶ به روشنی بیان شده است.

تأثیر هم‌افزایی فراحوزه‌های و فراسازمانی نیروهای مسلح ج ۱.۱. بر امنیت و بازدارندگی.....۷۹

جدول شماره ۶) آمار مربوط به فرضیه دوم

تعداد سؤالات	۵
میانگین	۷/۲۰۰
انحراف میانگین از استاندارد	۳/۶۵۷۹
میانه	۲/۴۰۰۰
نما	۰/۶۰
انحراف معیار	۸/۱۷۹۲
واریانس	۶۶/۹۰۰۰
چولگی	۰/۶۰۴
انحراف چولگی از استاندارد	۰/۹۱۳
برجستگی	-۳/۱۳۳
انحراف برجستگی از استاندارد	۲/۰۰۰
دامنه	۱۶/۴۰
حداقل	۰/۶۰
حداکثر	۱۷/۰۰
جمع	۳۶/۰۰

فرضیه سوم: "به‌نظر می‌رسد ستاد مشترک فراحوزه‌ای و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد"، با ترکیب نتایج حاصل از نظر سنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۳، ۴، ۸، ۱۰، ۱۲ و تعیین میانگین آن‌ها مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته است که شرح آن در جدول شماره (۷) آمده است.

جدول شماره ۷) نتایج نظرسنجی در ارتباط با فرضیه سوم (N = 36)

سؤال	بسیار موافقم		موافقم		نه موافقم/نه مخالفم		مخالفم		بسیار مخالفم	
	۳	۲	۱	۰	۳	۲	۱	۰	۳	۲
۳	۲۳	۱۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴	۱	۲۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	۲۳	۱۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۰	۵	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۱۲	۱۴	۱۵	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳
میانگین	۲۶/۵۸	۴۰/۴۶	۱۱/۰۶	۷/۱۸	۴/۴۲					

در جدول شماره ۷ نتایج کلی حاصل از نظرسنجی از خبرگان و صاحب‌نظران در ارتباط با موضوع فرضیه سوم "به نظر می‌رسد ستاد مشترک فراهوزه‌ایی و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور تأثیر دارد"، آورده شده است و همه ویژگی‌های جدول شماره یک نیز در آن صادق است با این تفاوت که به دلیل وابستگی و همبستگی نتایج، سؤالات شماره ۳، ۴، ۸، ۱۰، ۱۲ پرسشنامه با یکدیگر تلفیق شده و از میانگین مشاهدات و درصدهای مربوط به آن در تهیه آمار توصیفی و آزمون فرض استفاده شده است که در آخرین سطر از جدول، مقادیر آن درج گردیده است.

نتایج فرضیه سوم تحقیق که نتایج نظرسنجی در ارتباط با تأثیر ستاد مشترک فراهوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی است و در جدول شماره ۷ آورده شده است. شاخص‌های میانی و پراکندگی مرتبط با فرضیه سوم که از اطلاعات جمع‌آوری شده حاصل گردیده‌اند اعم از انحراف میانگین از استاندارد، میانه، نما، انحراف معیار، واریانس، دامنه و چولگی در جدول آماری شماره ۸ به روشنی بیان شده است.

جدول شماره ۸) آمار فرضیه سوم

تعداد سؤالات	۵
میانگین	۷/۲۰۰
انحراف میانگین از استاندارد	۲/۷۷۶۰
میانه	۴/۰۰۰۰
نما	۱/۶۰
انحراف معیار	۶/۱۹۵۲
واریانس	۳۸/۳۸۰۰
چولگی	۰/۵۵۳
انحراف چولگی از استاندارد	۰/۹۱۳
برجستگی	-۳/۰۵۲
انحراف برجستگی از استاندارد	۲/۰۰۰
دامنه	۰۰/۱۳
حداقل	۱/۶۰
حداکثر	۱۴/۶۰
جمع	۳۶/۰۰

نتایج آمار توصیفی اطلاعات جمع‌آوری شده مرتبط به تمام پانزده سؤال تحقیق به‌طور خلاصه در جدول شماره ۹ آورده شده است.

تأثیر هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح ج.ا. بر امنیت و بازدارندگی..... ۸۱

جدول شماره ۹) خلاصه نتایج آمار توصیفی

تفسیر شکل منحنی نرمال (هیستوگرام)	معیارهای پراکندگی				معیارهای تمرکز			شرح	ردیف
	برجستگی	چولگی	انحراف معیار	برد	میانگین	میانه	نما		
چوله به‌راست و کمی کشیده	(۰)۰/۱۰	(۰)۱/۲۱	۱۰/۱۸	۲۳	۷/۲	۱	۰	سؤال یک	۱
چوله به‌راست و بسیار کشیده	(۰)۴/۲۰	(۰)۲/۰۱	۱۱/۳	۲۷	۷/۲	۴	۰	سؤال دو	۲
چوله به‌راست و پخ	(۰)۰/۵۷	(۰)۱/۰۹	۱۰/۴۷	۲۳	۷/۲	۰	۰	سؤال سه	۳
چوله به‌راست و بسیار کشیده	(۰)۴/۴۵	(۰)۲/۰۸	۹/۵۲	۲۳	۷/۲	۴	۱	سؤال چهار	۴
چوله به‌راست و بسیار پخ	(۰)۳/۱۲	(۰)۰/۶۰	۹/۰۱	۱۸	۷/۲	۲	۰	سؤال پنج	۵
چوله به‌راست و پخ	(۰)۲/۱۹	(۰)۰/۸۰	۱۰/۰۸	۲۱	۷/۲	۰	۰	سؤال شش	۶
چوله به‌راست و بسیار کشیده	(۰)۲/۳۲	(۰)۱/۷۷	۸/۰۷	۲۰	۷/۲	۵	۱	سؤال هفت	۷
چوله به‌راست و کشیده	(۰)۰/۸۰	(۰)۱/۳۲	۹۳/۹	۲۳	۷/۲	۲	۰	سؤال هشت	۸
چوله به‌راست و پخ	(۰)۱/۶۷	(۰)۰/۷۲	۸/۴۶	۱۹	۷/۲	۴	۰	سؤال نه	۹
چوله به‌راست و کمی پخ	(۰)۰/۴۴	(۰)۱/۱۱	۴/۰۸	۹	۷/۲	۱۰	۱۰	سؤال ده	۱۰
چوله به‌راست و کشیده	(۰)۲/۱۲	(۰)۱/۵۷	۸/۳۱	۲۰	۷/۲	۳	۱	سؤال یازده	۱۱
چوله به‌راست و بسیار پخ	(۰)۳/۱۴	(۰)۰/۵۵	۶/۷۲	۱۴	۷/۲	۳	۳	سؤال دوازده	۱۲
چوله به‌راست و کشیده	(۰)۲/۴۴	(۰)۱/۳۴	۴/۱۴	۱۱	۷/۲	۷	۷	سؤال سیزده	۱۳
چوله به‌راست و کشیده	(۰)۲/۰۴	(۰)۱/۵۷	۷/۷۲	۱۸	۷/۲	۳	۲	سؤال چهارده	۱۴
چوله به‌راست و بسیار پخ	(۰)۳/۲۸	(۰)۰/۶۰	۹/۴۱	۱۸	۷/۲	۱	۰	سؤال پانزده	۱۵
چوله به‌راست و پخ	(۰)۲/۲۶	(۰)۰/۷۱	۷/۱۳	۱۵/۶	۷/۲	۳/۶	۱/۲	فرضیه اول	۱۶
چوله به‌راست و بسیار پخ	(۰)۳/۱۳	(۰)۰/۶۰	۸/۱۷	۱۶/۴	۷/۲	۲/۴	۰/۶	فرضیه دوم	۱۷
چوله به‌راست و بسیار پخ	(۰)۳/۰۵	(۰)۰/۵۵	۶/۱۹	۱۳	۷/۲	۴	۱/۶	فرضیه سوم	۱۸
چوله به‌راست و بسیار پخ	(۰)۲/۹۲	(۰)۰/۶۴	۷/۱۳	۱۴/۷۸	۷/۱۹	۲/۸	۱/۲۶	موضوع تحقیق	۱۹

روش‌های ارزیابی نظرسنجی

نظرسنجی انجام شده به دو روش مورد ارزیابی قرار می‌گیرد؛ روش اول با استفاده از آزمون توزیع مربع کای (X^2) می‌باشد که در این روش با توجه به فرض یکسان بودن توزیع و منظور نمودن میانگین در آمار پراکندگی شدید در نتایج ایجاد شد و موجب عدم اطمینان و امکان نتیجه‌گیری قطعی گردید و به همین دلیل از تفسیر و تحلیل نتایج صرف نظر شد. روش دوم با استفاده از آزمون نسبت یا درصد جامعه (P) می‌باشد که در این روش، ابتدا میزان موفقیت مورد انتظار معادل ۷۰ درصد منظور شد و منجر به رد شدن فرضیه H_0 در دو فرض ۱ و ۳ گردید و به همین علت با کاهش آن به ۶۰ درصد مجدداً آزمون روی سؤالات و فرضیه‌ها انجام گرفت که نتیجه آن منجر به پذیرفته شدن فرض H_0 با شرط ($H_0:p=0.60$) در سؤالات شماره ۴، ۷، ۱۰، ۱۳ گردید و فرض مربوطه در مابقی سؤالات و فرضیه‌های ۱، ۲، ۳ رد گردید و فرضیه H_1 با شرط ($H_1: p>0.60$) پذیرفته شد. بررسی نتایج ارزیابی و تحلیل آن‌ها:

در بررسی نتایج ارزیابی موضوع تحقیق، با استفاده از نتایج کلی حاصل از نظرسنجی تعداد ۱۵ سؤال توزیع شده که اطلاعات آن در جدول شماره ۲ درج شده، آزمون (P) در رابطه با موضوع اصلی تحقیق که بررسی اثر هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی است، انجام شده و نتایج آن به شرح زیر می‌باشد.

$$\alpha = 0.05$$

موافقم + بسیار موافقم = X

$$X = 13/73 + 16/13 = 29/86$$

$$Z_{0.05} = 1.645$$

$$Z_0 = \frac{x - np_0}{\sqrt{np_0q_0}} = \frac{29.86 - 21.6}{\sqrt{8.64}} = 2.81$$

بنابراین فرض H_0 رد می‌شود؛ یعنی با احتمال ۹۵ درصد بیش از ۶۰ درصد افراد، موافقت خود را مبنی بر تأثیر مثبت هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور، اعلام نموده‌اند و بر این اساس فرض H_1 پذیرفته می‌شود، در صورتی که از دیدگاه دیگر به نتایج فوق نگریسته شود و سطح پوشش داده شده آمار فوق از طریق توزیع نرمال بررسی شده و به صورت مشروحه زیر خواهد بود.

$$X = 29.86$$

$$\begin{aligned} P(X \geq 29.86 \mid P = 0.6) \\ = P(Z \geq \frac{29.86 - 21.6}{\sqrt{8.64}} \times 2.81) \\ = 1 - P(Z \leq 2.81) = 1 - 0.9975 = 0.0025 \\ 0.0025 < 0.05 \end{aligned}$$

بنابراین با احتمال قریب به یقین ۱۰۰٪ می‌توان ادعا نمود بیش از ۶۰ درصد خبرگان و صاحب‌نظران، هم‌افزایی فراحوزه‌ایی و فراسازمانی در سطوح مختلف نیروهای مسلح را بر افزایش امنیت ناشی از بازدارندگی کشور قبول دارند و با آن موافق هستند. خلاصه نتایج آمار استنباطی در جدول شماره ۱۰ آورده شده است.

تحلیل نهایی این که باید به این موضوع توجه داشت که هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی یک جانشین مکمل برای به‌کارگیری توانمندی‌های بیشتر در حوزه‌ها و سازمان‌های مختلف است، بطوریکه یکی از حوزه‌ها و سازمان‌ها اثربخشی را ارتقاء می‌بخشد و آسیب‌پذیری حوزه‌ها و سازمان‌های دیگر را جبران می‌نماید. بنابراین اتکای متقابل نیروهای مسلح به یکدیگر چنان است که حداکثر هماهنگی و تعامل را بین آن‌ها به وجود آورده و همچنین در به وجود آوردن وحدت تلاش سهم مهمی را عهده‌دار خواهند بود. به همین دلیل ۸۲/۸۳ درصد از خبرگان و صاحب‌نظران که در نظرسنجی شرکت کرده‌اند موافقت خود را با مورد بیان شده اعلام نموده‌اند و این آمار تأیید کننده ادعای فوق است.

در بررسی فرضیه اول تحقیق، با استفاده از ترکیب نتایج حاصله از نظرسنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۱، ۲، ۷، ۱۳، ۱۵ که در جدول شماره ۳ درج شده است؛ آزمون نسبت (P) انجام گرفت و بر اساس آن صحت فرضیه یک تأیید شد.

در بررسی فرضیه دوم تحقیق، با استفاده از ترکیب نتایج حاصله از نظرسنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۵، ۶، ۹، ۱۱، ۱۴ که در جدول شماره ۵ درج شده است؛ آزمون نسبت (P) انجام گرفت و بر اساس آن صحت فرضیه دو تأیید شد.

در بررسی فرضیه سوم تحقیق، با استفاده از ترکیب نتایج حاصله از نظرسنجی انجام شده در مورد سؤالات شماره ۳، ۴، ۸، ۱۰، ۱۲ که در جدول شماره ۷ درج شده است؛ آزمون نسبت (P) انجام گرفت و بر اساس آن صحت فرضیه سه تأیید شد.

نتیجه‌گیری

در حالی که جهان به سمت پایداری و ثبات بیشتر متمایل است، باید توجه داشت، گذر جوامع از امروز به فردایی بهتر و یا از زمان حال به آینده آنان را با تضادهای متفاوت از جمله تضاد امنیتی ناشی از بازدارندگی روبرو می‌سازد. از طرفی انواع تکنولوژی‌های تخریب کننده در دسترس طیف مختلفی از دشمنان اسلام و کشور جمهوری اسلامی ایران هستند و اعتقاد ما بر این است که طبق آیه‌ی ۳۳ سوره‌ی توبه «هو آذی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق لیظهره علی الدین کله و لو کره المشرکون» وعده‌ی جهانی شدن اسلام از طرف خداوند، به مسلمانان داده شده است. بنابراین جهان مستعد تهدیدات بالقوه‌ی دور از ذهنی می‌باشد که تدابیر سیاست‌مداران و روابط سیاسی کشورها به تنهایی توان پاسخگویی ممانعتی را ندارند.

تلاش برای جلب اعتماد سایرین در راستای توانمندی قدرت نظامی، به‌عنوان یک مؤلفه قدرت ملی کشور، راه‌های جدیدی را می‌طلبد. هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح یک جانشین مکمل برای به‌کارگیری توانمندی‌های بیشتر در حوزه‌ها و سازمان‌های مختلف است، بطوریکه یکی از حوزه‌ها یا سازمان‌ها اثربخشی را ارتقاء می‌بخشد و آسیب‌پذیری حوزه‌های دیگر را جبران می‌نماید. اینگونه هم‌افزایی حاصل دسترسی به عملیات مشترک فراسازمانی آحاد جامعه از جمله نیروهای مسلح بوده و منجر به امنیت ناشی از باز دارندگی می‌شود. دسترسی به عملیات مشترک فراسازمانی، توانایی طرح‌ریزی نیروهای نظامی در یک منطقه عملیاتی با آزادی عمل کافی جهت به انجام رساندن مأموریت است. اینکه چگونه نیروهای مشترک فراسازمانی در مواجهه با تنوعی از دشمنان بالقوه تحت شرایط گوناگون به دسترسی عملیات مشترک فراسازمانی برسند یک مسئله اساسی است، دسترسی به عملیات مشترک فراسازمانی به خودی خود وجود ندارد بلکه در خدمت اهداف استراتژیک کشور می‌باشد که برای اطمینان از مدیریت بحران و جلوگیری از جنگ و یا ورود به صحنه عملیات مشترک با نیت شکست دشمن و تسلط و برتری کامل به وجود می‌آید. نتایج حاصل از مجموع سؤالاتی که در این تحقیق به‌طور مستقیم و یا غیرمستقیم نظر پاسخ‌دهندگان را در خصوص عوامل و ویژگی‌های مؤثر در هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح جویا شده است و در آن پارامترهایی از قبیل: طرح‌ریزی مشترک، فرماندهی مشترک و ستاد مشترک را مورد سنجش و ارزیابی قرار داده است؛ حاکی از این است که ۸۲/۸۳ درصد خبرگان و صاحب‌نظران شرکت کننده در این

نظرسنجی مراتب موافقت خود را مبنی بر پذیرش تأثیر افزایشی هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی اعلام نموده‌اند، بنابراین صحت ادعای موضوع تحقیق حاضر که بیانگر مؤثر بودن هم‌افزایی فراحوزه‌ای و فراسازمانی نیروهای مسلح بر امنیت ناشی از بازدارندگی است ثابت می‌شود و نشانگر مورد پذیرش بودن آن توسط اکثریت قریب به اتفاق خبرگان و صاحب‌نظران است.

منابع

- قرآن مجید
- آرکین، ویلیام ام (۲۰۰۱) چارچوب ذهنی جدیدی برای جنگ، واشنگتن پست، ۲۲ سپتامبر،
- پلینو، جک سی و آلتون (۱۳۷۵)، روی "فرهنگ روابط بین‌الملل" ترجمه حسن پستا، تهران نشر فرهنگ معاصر،
- روزن، استفن پی، آینده جنگ و نیروهای نظامی آمریکا، جمعیت‌شناسی، فناوری و سیاست امپراتوری مدرن،
- سادئی، علی (۱۳۹۰)، روش تحقیق و آمار به زبان ساده، انتشارات شلاک، چاپ سوم،
- کوک، نیک (۲۰۰۳)، شوک و بهت، هفته‌نامه جینز دیفنس، جلد ۳۹، ۲ آوریل
- کورل، جانتی، هدف جنگ، نشریه نیروی هوایی، سرمقاله، اوت ۲۰۰۱، جلد ۸۴، شماره ۸
- دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا (۱۳۹۰) مدارک نیروهای مشترک و مرکب دافوس آجا، تهران گروه مشترک دافوس آجا
- نریمانی، علی‌رضا (۱۳۹۴) عملیات مشترک نظامی، انتشارات قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ص) آجا، چاپ اول،
- کورل، جانتی (۲۰۰۱) هدف جنگ، نشریه نیروی هوایی، سرمقاله، اوت، جلد ۸۴، شماره ۸،
- آذر، عادل؛ مؤمنی، منصور (۱۳۹۲) آمار و کاربرد آن در مدیریت (جلد اول & جلد دوم)، انتشارات سمت،

- ایجابی، ابراهیم(۱۳۹۲) آمار و کاربرد آن در مدیریت(با رویکرد نظامی)، تهران، انتشارات دافوس آجا، چاپ اول،
- حافظنیا، محمدرضا (۱۳۹۱) مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، انتشارات سمت،
- جمشیدی، حمدالله (۱۳۹۰) روش تحقیق با رویکرد نظامی، تهران، انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، چاپ اول،
- رستمی، محمود،(۱۳۷۸) فرهنگ واژه‌های نظامی، تهران، انتشارات ستاد مشترک ارتش ج.ا.ا. ، چاپ اول،
- www.washingtonpost.com/ac2/wp_dyn/a8672-201sep22
- www.harvardmagazine.com/on-line/050218.html
- www.afa.org/magazine/editorial/08edit01-print.html